

Nr 14

Av herr **Sjöholm m. fl.**, om allmän försäkring vid våldsbrott.

(Lika lydande med motion nr 44 i Första kammaren)

Vårt samhälle vägleds av en stark ambition att bygga ut den enskilda människans trygghet i skilda hänseenden. Åtskilligt har uträttats härvidlag men många brister kvarstår oavhjälpta.

Tryggheten till liv och lem är fundamental för rättsstaten. Utvecklingen i vårt land är härvidlag starkt oroande. Antalet våldsbrott företer en skrämmande ökning, och den stigande tendensen synes dess värre vara ihållande.

När rättsskyddet sviker måste det enligt vår mening vara en ytterst angelägen eller snarare ofrånkomlig uppgift för samhället att väl vårda sig om offren för de våldshandlingar som samhället icke förmått förhindra. Det är härvid icke till fyllest att våldsutövaren — om han ertappas, vilket dess värre ofta icke blir fallet — ställes till ansvar och ådömes ersätta de direkta skador han vållat den misshandlade. Erfarenheten lär oss att detta skadeståndsbelopp i det helt övervägande antalet fall aldrig kommer att erläggas och detta av den enkla anledningen att den dömde saknar förmåga att betala såväl av fri vilja som i exekutiv ordning. Den skadelidande blir sålunda utan ersättning oavsett om den skyldige ertappas eller icke. Detta är enligt vår mening ett i ett rättssamhälle utmanande och otillständigt förhållande. Detta intryck förstärks väsentligt av den omständigheten att avhjälpande åtgärder utan vare sig betydande svårigheter eller kostnader skulle kunna vidtagas. Det som hitintills saknats är endast statsmakternas goda vilja.

Den åtgärd vi åsyftar är en allmän försäkring mot våldsbrott. Vi har ett tämligen vittutgrenat system av allmän försäkring omfattande bl. a. allmän sjukförsäkring, allmän pensionsförsäkring och allmän försäkring vid barnsbörd. En allmän försäkring mot brott ter sig ingalunda mindre väsentlig än de nu nämnda, som ju ingår som omistliga enheter i vår sociala omvårdnad. En allmän brottsförsäkring bör administreras av riksförsäkringsverket, och en snabbt tillsatt och snabbt arbetande utredning bör ta ställning till bl. a. huruvida en särskild försäkringsavgift skall debiteras för försäkringens finansiering.

Enskilda försäkringsbolag har infört former för försäkring mot våldsbrott. Premierna är förbluffande låga eller inga alls när försäkringen är

sammankopplad med försäkring av närgränsande slag. Det enskilda initiativet på detta område — som vi varmt välkomnar — borde vara ägnat väcka samhället till insikt om dess ansvar i detta hänseende. Det ofrånkomliga minimum som detta ansvar bör utlösa synes oss vara att den som lemlästas och våldförts hålles ekonomiskt skadeslös genom samhällets försorg.

Med åberopande av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära utredning och förslag angående en allmän brottsförsäkring gällande våldsbrott.

Stockholm den 13 januari 1969

Sten Sjöholm (fp)

Sven G. Andersson (fp)

Ingrid Sundberg (m)

Claes Elmstedt (cp)

i Örebro